

II. Питання для самоконтролю

До теми 1

1. Дайте загальну характеристику первісної доби.
2. Які археологічні культури відомі вам на території України?
3. Охарактеризуйте заняття первісних людей.
4. Перелічіть фактори, що обумовили перехід від привласнюючого до відтворюючого господарства в період первісної доби.
5. Чим займалося населення трипільської культури?
6. Які ви знаєте країни східного рабства? Розкрийте його особливості.
7. Які галузі господарства розвивали стародавні греки? Якого рівня досягнули їхня торгівля, фінанси, кредит?
8. Як розвивалися економічні зв'язки населення Північного Причорномор'я з грецькими містами-полісами, розташованими на території нашої країни?
9. Чому господарство Стародавнього Риму називають класичним?
10. Що вам відомо про римське сільське господарство, ремесло, внутрішню і зовнішню торгівлю?
11. Через які економічні причини зазнало краху античне рабовласницьке суспільство?

До теми 2

1. Охарактеризуйте шляхи формування, форми і типи власності в добу середньовіччя?
2. Розкрийте особливості становлення феодального господарства Франції, Англії, Нідерландів, Візантії, скандинавських країн.
3. У чому полягала спадковість господарського розвитку Західної Європи від античності до середньовіччя?
4. Як і чому відбувалася еволюція феодального маєтку протягом XI-XV ст.? Як змінилися сеньйорально-селянські відносини протягом цього періоду?
5. Розкрийте фактори розвитку і піднесення міст Західної Європи в XI-XV ст. Опишіть цеховий лад середньовічного ремесла, покажіть його економічну раціональність у XII-XV ст.
6. Охарактеризуйте риси, характер європейської торгівлі в середні віки, її головні шляхи і райони. Проаналізуйте процес утворення національних ринків.

До теми 3

1. Охарактеризуйте відносини власності в українських землях в IX - першій половині XIV ст.
2. Які категорії залежних селян були в Київській Русі?
3. Розкрийте особливості господарського розвитку українських земель у другій половині XIV-XV ст. в складі Польського королівства і Великого князівства Литовського.
4. Наведіть факти, які свідчать про високий рівень ремісництва на українських землях. Визначте особливості його розвитку на відміну від західноєвропейського.
5. Перелічіть основні види ремесел. Які види ремесел в Україні були новіші порівняно з країнами Західної Європи?
6. Охарактеризуйте цехову систему в Україні. Кого називали партачами?
7. Проаналізуйте характер, форми внутрішньої та зовнішньої торгівлі Київської Русі. Яку роль відігравали українські землі в зовнішньополітичних зв'язках Польського королівства і Великого князівства Литовського?

До теми 4

1. Наведіть економічні причини і наслідки географічних відкриттів.
2. Обґрунтуйте положення про те, що зародження індустріального суспільства в країнах

Західної Європи почалося у XVI ст.

3. Дайте визначення поняття „первісне нагромадження капіталу” та розкрийте його джерела.
4. Які наслідки аграрного перевороту в Англії?
5. Які факти свідчать про прогресивний розвиток сільського господарства в країнах Західної Європи?
6. У чому полягала особливість господарського розвитку країн Центральної та Східної Європи?
7. Дайте визначення мануфактури, її типів. Розкрийте особливості мануфактурного періоду в країнах Західної Європи.
8. Розкрийте значення буржуазних революцій XVI-XVII ст., для становлення індустріального суспільства.
9. Як здійснювався процес формування внутрішніх національних і світового ринків?
10. Поясніть зміст політики протекціонізму та меркантилізму.

До теми 5

1. У чому полягає суть промислового перевороту? Які його наслідки?
2. Які особливості промислового перевороту у Великобританії, США, Німеччині, Австрії та Франції?
3. Розкрийте основний зміст процесу індустріалізації.
4. Покажіть динаміку та особливості індустріального розвитку США, Німеччини, Великобританії.
5. Які структурні зміни відбулися в економіці провідних країн світу протягом останньої третини XIX - початку XX ст.?
6. Використавши конкретні приклади і факти, порівняйте аграрний розвиток провідних країн в період їх індустріалізації.
7. Проаналізуйте два напрями розвитку (революційний та еволюційний) сільського господарства США, Японії та європейських країн.
8. Коли завершилося формування світового ринку? Дайте визначення поняття „світовий ринок”.
9. Які зміни відбулися у світовій економіці наприкінці XIX - на початку XX ст.?
10. Доведіть, що на зламі XIX - XX ст. сформувалося світове господарство.

До теми 6

1. Охарактеризуйте процес утвердження доменіально-панщинного господарства в Україні у XVI - другій половині XVII ст. На конкретних прикладах проілюструйте зростання товаризації сільськогосподарського виробництва.
2. Які були соціально-економічні завоювання українського народу в ході Визвольної війни середини XVII ст.?
3. Проаналізуйте зміни, що відбулися в земельних відносинах в Україні часів Гетьманщини.
4. Коли розпочався мануфактурний період української промисловості? Назвіть найбільші мануфактури, які виникли в Україні у XVII-XVIII ст.
5. Назвіть передумови виникнення мануфактурного виробництва в Україні. Що гальмувало процес виникнення мануфактур?
6. Які чинники вплинули на процес зростання міст? Назвіть основні соціальні групи міського населення.
7. Що свідчило про формування українського національного ринку?
8. Якою була економічна система Запорозької Січі? Дайте характеристику торгівлі та фінансам Запоріжжя.
9. Розкрийте суть законодавства Марії-Терезії та Йосифа II.

До теми 7

1. Визначить рамки промислового перевороту в Україні. Чому він відбувався пізніше, ніж у передових європейських країнах?
2. Охарактеризуйте передумови, основні етапи та наслідки промислового перевороту в Україні. Які його особливості?
3. У чому полягає суть індустріалізації України? Які найважливіші її наслідки на початку першої світової війни?
4. Які зміни в розвитку промисловості відбулися в пореформений період?
5. Дайте характеристику розвитку залізничного, морського та річкового транспорту.
6. Як вплинули промисловий переворот та індустріалізація на розвиток українських міст?
7. Коли розпочався і як проходив промисловий переворот на західноукраїнських землях? Чому він не завершився на початку ХХ ст.?
8. Охарактеризуйте процес концентрації виробництва та створення монополій.
9. У чому полягала криза панщинного господарства в пореформений період? Які факти свідчать про те, що сільське господарство набувало товарного, підприємницького характеру?
10. Чому розвиток сільського господарства в Україні носив переважно екстенсивний характер?
11. Як проходило скасування кріпосного права в Україні?
12. Розкрийте основний зміст столипінської аграрної реформи.
13. Як зародився кооперативний рух в Україні?
14. Які зміни протягом ХІХ - початку ХХ ст. відбулися у ярмарковій торгівлі?
15. Яке місце зайняла торгівля України у російському експорті?
16. Дайте характеристику податкової політики царської Росії.
17. Покажіть, як розвивалася банківська справа в Україні у ХІХ - на початку ХХ ст.
18. Які грошові реформи були проведені в Росії протягом ХІХ - початку ХХ ст.?

До теми 8

1. Покажіть економічні наслідки першої світової війни для передових індустріальних країн світу.
2. Як розвивалася економіка США в 1914-1939 рр.?
3. Що ви знаєте про плани Юнга та Дауеса?
4. Які причини світової економічної кризи 1929-1933 рр.?
5. Чи однаково виходили з економічної кризи індустріальні країни світу?
6. Як розвивалося сільське господарство провідних країн світу?
7. Розкрийте суть мілітаристської економіки Німеччини.
8. Яким було господарство України в роки першої світової війни?
9. Розкажіть про економічну політику урядів Центральної Ради, гетьманату, УНР та ЗУНР.
10. Як впроваджувалася більшовицька політика “воєнного комунізму” в Україні?
11. Як втілювалася в життя нова економічна політика в Україні?
12. Які фінансові реформи проводилися в Україні у 1914-1939 рр.?
13. Що вам відомо про кооперативний рух в Західній Україні?
14. Як в Україні проходили сталінські експерименти - індустріалізація і колективізація сільського господарства?
15. Які економічні наслідки другої світової війни?
16. Проаналізуйте економічну політику радянського уряду на першому етапі Другої світової війни.
17. Якими були соціально-економічні наслідки приєднання західноукраїнських земель до УРСР?
18. Охарактеризуйте окупаційну політику фашистського режиму на українських землях.
19. Визначте економічні втрати України у роки другої світової війни. Порівняйте вихідний

рівень її господарства з іншими країнами на початок відбудови.

До теми 9

1. У чому полягало значення плану Маршалла для відбудови європейської економіки?
2. Що ви знаєте про реформи Л. Ерхарда?
3. Визначте тенденції і напрями розвитку світового господарства у 1940-ві – 1990-ті рр.
4. Що сприяло економічному диву Німеччини та Японії у 50-60-х рр. ХХ ст.?
5. Які зміни відбулися в структурі промислового виробництва: а) економічно розвинених країн; б) країн колишнього соціалістичного табору; в) країн, що розвиваються?
6. Яке значення має науково-технічний прогрес для розвитку національних господарств і світової економіки в цілому?
7. Охарактеризуйте місце сільського господарства у національних і світовому господарствах.
8. Яка роль держави в розвитку національних господарств розвинених країн світу?
9. Яка роль держави у розвитку зовнішньоекономічної діяльності розвинених країн?
10. Охарактеризуйте економічне суперництво провідних країн світу.
11. Що таке рейганоміка? Які її наслідки?
12. У чому полягають особливості вивозу капіталу у світовому господарстві?
13. Які риси характерні для фінансової та кредитно-грошової системи економічно розвинених країн?
14. У чому полягає суть „соціалістичного господарювання”? Якими є його уроки?
15. Визначте характерні ознаки розвитку країн з перехідною економікою.
16. Проаналізуйте причини та наслідки розпаду колоніальної системи.
17. Які основні групи країн, що розвиваються, ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
18. Назвіть основні причини та наслідки швидкого економічного зростання нових індустріальних країн.

До теми 10

1. Підведіть господарські підсумки відбудовного періоду. Як проходила індустріалізація та колективізація у західних областях України?
2. Якими були причини та наслідки голоду 1946–1947 рр.?
3. Якою була грошова реформа 1947 р.? Як вона вплинула на добробут населення?
4. Якими були причини та наслідки реорганізації управління промисловістю в 1950-ті — на початку 1960-х років?
5. Як відбулася реформаторська діяльність М. Хрущова на становищі сільського господарства?
6. Охарактеризуйте передумови, хід та наслідки господарської реформи 1965 р.
7. Визначте основні напрями розвитку господарства України в другій половині 1960-х — 80-х роках. Обґрунтуйте його стагнаційний характер.
8. У чому проявлявся диспропорційний розвиток радянської економіки, її затратний характер в 1960-80-ті роки?
9. Що собою являли спроби реформування господарської системи в другій половині 1980-х років?
10. Назвіть основні економічні причини розпаду СРСР.
11. Як вплинув тривалий бездержавний статус України на її економічне становище?
12. Яку економічну політику проводив український уряд в перші роки незалежності? Чим вона зумовлювалася?
13. Проаналізуйте розвиток української економіки за останнє десятиліття. Які проблеми необхідно вирішити в Україні в ході ринкових перетворень?
14. Що сприяло проведенню грошової реформи 1996 р. в Україні? У чому полягала її суть?
15. Визначте основні фактори зростання „тіньового” сектора української економіки та його наслідки.

